

disse regler henviser til situationer, som adskiller sig fra dem, vi taler om her, hvor forældrene måske ikke har misrøgtet børnene, men har den opfattelse, at de er ved at blive for danske. Det tror jeg ikke der er taget højde for i reglerne om tvangsfjernelse.

Så er der også det særlige forhold, at forældrene spekulerer i udlændingelovens bestemmelser om familiesammenføring, som sikrer, at de kan få børnene tilbage, når de er blevet tilstrækkelig udanske, men nærmer sig den alder, hvor det er tiden at få dem gift og få lavet familiesammenføring i Danmark. Det er problemstillinger, vi ikke har haft før, og det er problemstillinger, der vedrører udlændingeloven, fordi det bl.a. er udlændingelovens regler, der bliver brugt som skalkeskjul. Derfor er vi nødt til også at drøfte problemet på udlændingområdet, ligesom vi drøfter det på socialområdet.

Jeg synes, det er et redeligt standpunkt, når hr. Søren Søndergaard siger, at vi generelt skal skærpe reglerne for tvangsfjernelse, men det er jeg ikke sikker på jeg er enig i. Jeg kan måske godt være enig i, at der er nogle børn, som burde og skulle tvangsfjernes, men ikke bliver det, men det skyldes vist, at de regler, vi har, ikke bliver fulgt.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det kan godt være, det er overflødigt at sige det, men jeg synes, det er nødvendigt at understrege, at her har vi jo den særlige situation, at tvangsfjernelsen af børnene foretages af deres egne forældre, og det vil sige, at enhver parallel med, hvad der ellers foregår i Danmark, er fuldstændig misforstået. Normalt slås familien i stykker ved, at andre fjerner børnene fra forældrene, men her er det forældrene, der fjerner børnene fra sig selv og altså selv slår familien i stykker, og de to ting kan overhovedet ikke sammenlignes. Jeg synes, det er vigtigt at understrege netop det, som ministeren også gjorde i sin tale, nemlig at det er en tvangsfjernelse, som foretages af forældrene selv.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg takker for udlægningen, for det er fuldstændigt rigtigt forstået.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 121:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af levevilkårene for asylansøgere.

Af Bodil Kornbek (KD) m.fl.

(Fremsat 6/2 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Vi kan alle blive enige om, at udlændinge, der kommer til Danmark for at søge beskyttelse, skal have en rimelig og fair behandling, men regeringen kan ikke tilslutte sig de forslag, der stilles her.

Det foreslås for det første, at de kontante ydelser til asylsøgere hæves til niveauet fra før den 1. juli 2003. Før den 1. juli 2003 kunne udlændinge i visse situationer opnå et højere rådighedsbeløb som asylsøgere end som anerkendte flygtninge i en efterfølgende integrationsfase. Derfor blev rådighedsbeløbet for asylsøgerne i konsekvens af indførelsen af starthjælpen sat noget ned.

Kl. 16.00

Med de nye regler bliver aktive asylansøgere, hvis de er aktive, belønnet med en tillægsydelse, såfremt de udfører deres opgaver på asylcentret og i øvrigt overholder forpligtelserne med hensyn til deltagelse i undervisning og aktivering.

Visse af ydelserne er lavere i den indledende fase og i udsendelsesfasen end i den fase, hvor ansøgeren afventer en afgørelse. Herved markeres det over for asylansøgere i den indledende fase, at det endnu ikke er afklaret, om deres asylsag skal behandles her i landet, og der sendes et klart signal til asylansøgere i udsendelsesposition om, at de pågældendes situation ikke længe

re er den samme som under asylsagsbehandlingen, idet afviste asylansøgere naturligvis skal udrejse af Danmark.

Den nye ydelsesstruktur, hvorefter bl.a. afviste asylansøgere modtager lavere ydelse end ansøgere, der afventer en afgørelse, er en vigtig del af bestræbelserne på at få afviste til frivilligt at rejse hjem.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at det niveau, der er lagt, svarer til niveauet i andre lande. En voksen asylansøger i Danmark, som deltager i aktiveringen på asylcentret, modtager stort set det samme som en asylansøger i Sverige, mens en asylansøger i Norge modtager lidt mere.

Jeg tror så rigeligt, at de danske satser kan måle sig med alle andre landes satser. Hvis de gamle ydelsessatser stadig væk havde været gældende, så ville satserne i Danmark være betydelig højere end i både Sverige og Norge – og sandsynligvis alle andre lande.

En ændring af principperne for udbetaling af kontante ydelser ville i øvrigt også betyde øgede udgifter, nemlig en merudgift på 30 mio. kr., svarende til en ændring i enhedsprisen pr. person på 6.500 kr. Det er bare til orientering.

For det andet ønsker forslagsstillerne at afskaffe madkasseordningen som motivationsfremmende foranstaltning for asylansøgere, der ikke samarbejder med de danske myndigheder. Denne madkasseordning blev oprindeligt indført i 1997 af et bredt flertal i Folketinget, og ordningen fungerer som en sanktionsmulighed over for udlændinge, der ikke vil samarbejde med myndighederne.

Hvis den manglende medvirken er bagatelagtig eller undskyldelig, eller hvis inddragelse af tøj og lomme penge efter udlændingens personlige og familiemæssige forhold vil virke særlig belastende, så kan Udlændingestyrelsen selvfølgelig undlade at bringe madkasseordningen i anvendelse.

Formålet med madkasseordningen er at hindre misbrug af udlændingelovens tilladelsessystem. Formålet er at gøre det så lidt attraktivt som muligt at modarbejde sagens oplysning og forstyrre driften af asylcentre, modarbejde udsendelse osv.

Med virkning fra juli 2003 er der indført en generel ordning, hvorefter afviste asylansøgere, der ikke medvirker til deres udrejse, kommer på madkasseordningen. Det sker for at motivere dem til at udrejse. Altså den tidligere lidt specielle ordning er nu blevet til en generel ordning for de fleste afviste asylansøgere. Hvis de på-

gældende ikke medvirker ved udsendelsen efter en måned på madkasseordning, bliver de overført til Center Sandholm.

Jeg kan oplyse, at madkasseordningen i 1997 er blevet anvendt i 2.257 tilfælde. Ca. 60 pct. af tilfældene skyldes manglende medvirken ved udrejse, mens 40 pct. skyldes manglende medvirken til sagens oplysning.

Det skal have konsekvenser, når en udlænding forsøger at trække asylsagen i langdrag ved at lægge hindringer i vejen for sagens behandling, eller når en, som har fået afslag på opholdstilladelse, ikke medvirker ved politiets bestræbelser på at hjemsende den pågældende.

Kl. 16.05

For det tredje er det foreslået, at afviste asylansøgere, som samarbejder om deres udsendelse, generelt skal gives tilbud om aktivering, der kan forbedre deres beskæftigelsesmuligheder, når de kommer hjem.

Jeg vil gerne sige – og dette handler jo altså om de afviste asylansøgere – at når man har fået endeligt afslag på asyl og ikke har andet opholdsgrundlag, så er man forpligtet til at udrejse. Det mener også UNHCR, det mener også Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors.

Derfor bør asylansøgere, som har fået endeligt afslag, ikke have mulighed for at deltage i den samme aktivering og undervisning som i den periode, hvor deres asylsag var under behandling. Der skal ske en forandring fra det tidspunkt, hvor de får afslaget, fordi afslaget betyder, at de har Flygtningeævnets dom for, at de ikke har et opholdsgrundlag i Danmark, og så skal de naturligvis rejse tilbage. Det er alle enige om, inklusive de humanitære organisationer, for ellers kunne vi lige så godt nedlægge hele asylsystemet.

Noget andet er, at der kan forekomme helt særlige tilfælde, hvor der ville være gode grunde at tilrettelægge aktivering også for afviste asylansøgere, og det er der allerede mulighed for. Den mulighed anvendes f.eks. over for afviste irakiske asylansøgere. Ja, det er jo af betydning for genopbygningen i Irak, at mange, mange irakiske statsborgere vender tilbage til Irak for at hjælpe med genopbygningen.

Derfor er der tilrettelagt aktiveringsprojekter for afviste irakiske asylansøgere, og disse aktiveringsprojekter er målrettet mod en tilbagevenden til Irak. Der er etableret workshops for tilbagevendende irakere om henholdsvis jordbrug og om at begynde egen virksomhed, og i denne måned er der påbegyndt en workshop, hvor

asylansøgere fra hele landet bliver trænet i at træne andre asylansøgere i brugen af it på asylcentre.

Snart påbegynder et asylcenter et forløb, som skal give konkrete værktøjer til at løse de psykiske problemer, som ikke mindst børnene oplever i forbindelse med den omvæltning, som tilbagevendende og reintegration kan indebære.

Hvis der viser sig et behov for lignende særskilt tilrettelagt aktivering for andre grupper af afviste asylansøgere, så både kan og vil regeringen naturligvis støtte det.

For det fjerde indebærer beslutningsforslaget, at udlændinge over 17 år, som har opholdt sig i mere end 3 måneder i Danmark, skal have arbejdstilladelse.

Vi har i dag den ordning, at asylansøgere ikke kan få arbejdstilladelse, medmindre der er tale om beskæftigelse inden for et område, hvor der er mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft. Jeg tænker her på de erhverv, som er beskrevet i den lange liste, som giver en hurtig arbejdstilladelse i Danmark.

Det er jo noget nyt, at vi har fået en sådan positivliste, som sikrer, at virksomhederne på forhånd kan vide, at medarbejderen får arbejdstilladelse, hvis de finder vedkommende i udlandet, men det vedrører altså arbejdsområder, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft i Danmark.

Det er regeringens opfattelse, at ledige job derudover først og fremmest bør tilbydes mennesker, der bor her i forvejen, herunder de utallige udlændinge, som desværre ikke er i gang med noget på arbejdsmarkedet. Det er dem, vi skal arbejde hårdt på at få integreret og få tilknyttet det danske arbejdsmarked, og de skal gå forud for personer, som måske aldrig får opholdstilladelse i Danmark.

Efter at der er blevet så meget fred i verden, skal det store, store flertal af asylansøgere, som ikke har udsigt til at få opholdstilladelse, hverken i Danmark eller i noget andet land, naturligvis være i gang, men ikke på almindelige vilkår på et almindeligt arbejdsmarked.

Det er jo desværre sådan, at en af tilskyndelserne til at drage hjemmefra og betale en menneskesmugler og søge asyl kan være, at man søger en bedre økonomisk tilværelse, og derfor er spørgsmålet om adgang til arbejdsmarkedet noget, der har at gøre med tilstrømningen og med menneskesmuglernes forretninger.

Hvis vi tilbyder alle asylansøgere, der har opholdt sig i Danmark i 3 måneder, adgang til ar-

bejdsmarkedet, så må vi regne med, at udlændinge i væsentligt større omfang vil komme til Danmark og søge asyl, fordi de ønsker, mens sagen behandles, at arbejde og få en bedre økonomisk tilværelse. Det ulykkelige er, at de penge, som de derved vil tjene, på forhånd vil blive indkasseret af menneskesmuglerne som betaling for billetten. Sådan er jo den grumme verden.

Kl. 16.10

Det er ikke regeringens ønske, at Danmark skal tiltrække økonomisk motiverede asylansøgere, som ikke har behov for beskyttelse. Derved ville også forholdene for dem, der har behov for beskyttelse, blive forringet, tiltroen til flygtningesystemet ville blive svækket.

Forslagsstillerne skriver, at det er nedbrydende for asylansøgerne i en periode at være uden beskæftigelse. Ja, det er jeg enig i, og det er jo også derfor, at asylansøgere nu i modsætning til tidligere er i gang med noget.

Siden sommeren 2002 har asylansøgere, ud over at de skal medvirke til udførelsen af opgaver i forbindelse med driften af asylcentre, også mulighed for at deltage i tilbud om fritidsbeskæftigelse, sociale og kulturelle aktiviteter, sportsaktiviteter, projekter, kurser osv. De kan deltage i intern produktionsvirksomhed på indkvarteringsstedet, særlig tilrettelagt praktik af kortere varighed og ulønnet humanitært arbejde eller andet ulønnet frivilligt arbejde.

I øjeblikket er 1.300 asylansøgere i praktik, dels på indkvarteringsstederne og dels i ekstern praktik, altså uden for asylcentret.

Herudover skal asylansøgere, hvis ansøgning om asyl er under behandling, deltage i undervisning i dansk eller engelsk sprog og danske kultur- og samfundsforhold, ligesom der er mulighed for at deltage i undervisningen i andre fag, herunder fremmedsprog, tekniske fag, it-relaterede fag, modersmål osv.

Der er således nu i modsætning til tidligere sikret et aktivt ophold for udlændinge, som afventer myndighedernes behandling af en ansøgning om asyl. Det, de er spærret ude fra, er det almindelige arbejdsmarked med de løn- og arbejdsvilkår, der gælder der, og det agter regeringen at stå meget fast på.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Det drejer sig om det punkt i forslaget, der hedder, at afviste asylansøgere gives tilbud om aktivering. Og der tror jeg da, at ministeren selvføl-

gelig har læst, hvad der står, nemlig »de, der samarbejder om deres udsendelse«.

Så vi har ligesom afgrænset det helt præcist til dem, der siger: Ja, vi har fået afslag, og selvfølgelig skal vi hjem. Vi ved jo også udmærket godt, at der er nogle, der ikke lige kan komme hjem med det samme, at de rent faktisk skal sidde i lang tid. Og ministeren er også inde på, at der jo er lavet nogle aftaler for de irakiske asylansøgere, sådan at de har mulighed for en aktivering med netop at målrette en indsats for, når de kommer hjem, at de er med i en genopbygning.

Den ordning er den, vi efterlyser generelt for asylansøgere, der siger ja til hjemsendelse, men som sidder fast af forskellige årsager. Vi efterlyser, at de får mulighed for en målrettet aktivering, selv om de er afvist, til, når de så kommer hjem, at have nogle flere muligheder og redskaber til at være med til at genopbygge, der hvor de nu engang kommer fra. Det er det, vi efterlyser med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Det er jo unægtelig en mindre voldsom ændring, og den ligger jo ikke så langt fra det, som jeg beskrev, idet jeg jo af egen drift beskrev alt det, vi gør for irakiske asylansøgere, og jeg åbnede også for, at det, hvis der kan laves tilsvarende meningsfyldte aktiviteter, som sigter på hjemvenden for andre grupper, så bestemt også kan komme på tale. Så vi er i virkeligheden nok ikke så uenige.

Men jeg ville være betænkelig ved at gøre det til et krav, som i alle tilfælde skal realiseres. Det er nok lettere sagt end gjort. Men vi er på vej til at se på det i det lys, at vi skal hjælpe de pågældende, så de lettere kan klare sig, når de bliver sendt tilbage. Det tror jeg også forslagsstilleren mener er et fremskridt.

Så om ikke andet håber jeg, at hun anerkender, at vi er på rette vej, og at der er sket meget siden regeringsskiftet.

Formanden:

Så går vi vil ordførerrækken.

Kl. 16.15

Birthe Rønn Hornbech (V):

Ministeren har så grundigt gennemgået beslutningsforslaget, gældende ret, de ændringer, som vi har foretaget efter valget, og hvorfor vi har

foretaget dem, så det er meget svært at tilføje noget nyt. Jeg skal derfor kort indskrænke mig til at sige, at vi er fuldkommen enige i ministerens redegørelse. Vi kan heller ikke medvirke til forslaget.

Der er jo en grundlæggende uenighed mellem Kristendemokraterne og Venstre. Der var jo en grundlæggende opfattelse i regeringspartierne af, at vi burde nedsætte starthjælpen. Madkasseordningen stammer tilbage fra den tidligere regering, men vi har ønsket, at det klart skulle være en sanktionsmulighed, så det er altså ikke et uheld, at den ordning bruges.

Hvad angår det sidste, som fru Bodil Kornbek yderligere spurgte ministeren om med hensyn til aktiveringen, synes jeg, det er lidt interessant, at man på den ene side siger, at det er skidt for mennesker ikke at være aktiveret, hvad vi er enige i, men at man så på den anden side formulerer det på en sådan måde, at man altså forlanger, at der skal være et retskrav på at få aktivering, at staten skal være forpligtet, mens den afviste, som altså ikke kan tåle lediggang, ikke skal være forpligtet. Der skal være en pligt for staten, men den, der er afvist, kan altså bare sige nej tak.

Det samme gælder det sidste led i forslaget, at alle over 17 år, som har været her i 3 måneder, også skal gives den mulighed. De har altså et retskrav, men med ret til at sige nej. Det er jo en skævhed, som jeg egentlig ikke helt forstår, hvis det er båret af et ønske om, at mennesker skal være aktiveret.

I øvrigt kan vi henvise til, hvad ministeren har sagt, nemlig at der er gode muligheder for aktivering på centrene, og at der er særordninger for nogle, hvor det praktisk har kunnet lade sig gøre.

Med disse få bemærkninger skal vi afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Er det ikke korrekt forstået, at Venstre tidligere, altså før Venstre kom i regering, er gået ind for, at asylansøgere efter et eller andet antal måneder skulle have mulighed for at søge arbejde på det ordinære arbejdsmarked?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det vil jeg gerne se dokumenteret, for det er ikke noget, jeg mindes.

Formanden:

Så er det næste ordfører.

Karen J. Klint (S):

Tak til Kristendemokraterne for beslutningsforslaget, for det giver en ekstra anledning til at holde fokus på asylområdet. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at alle asylansøgere skal have en anstændig behandling under deres ophold i Danmark. Denne anstændighed omhandler ikke kun de forhold, beslutningsforslaget omtaler.

Den første anstændighed begynder allerede ved anmodning om asyl, hvor der vil være forhold, der sikrer asylansøgerne en meget hurtig vurdering af, om deres anmodning oplagt skal afvises, eller om den skal underkastes en nærmere sagsbehandling. Anstændigheden ligger her i, at eventuelle misbrugere af asylfunktionen skal findes hurtigst muligt, så deres ophold ikke bliver en medvirkende faktor til at mistænkeliggøre alle andre forfulgte personers internationale ret til asyl.

De asylansøgere, hvis anmodning skal igennem en egentlig sagsbehandling, skal naturligvis under opholdet have en anstændig behandling både personligt, socialt, økonomisk og fysisk. Dette indebærer også en relevant økonomisk ydelse til sikring af hverdagens basale udgifter, så de ikke mister ansvaret for egne og familiens fornødenheder ved at skulle have tildelt beløb til konkrete forhold, som de lige så godt selv samlet kunne være ansvarlig for.

Vi støtter derfor forslaget om, at ydelsen kommer tilbage på niveauet fra før juli 2003, og vi har selv tidligere foreslået, at asylansøgere skal have ret til at søge arbejde, mens deres sag behandles. Dette af hensyn til, at den enkelte ikke spilder tiden og taber personlige kompetencer, og også for at gøre dem stærke til at vende hjem, hvis det er det, det ender med.

Det lyder umiddelbart fornuftigt med 3 måneders respit mellem ankomst og adgang til at søge arbejde. Men vi har faktisk ikke noget imod, at asylansøgere, som er blevet accepteret, skal igennem en sagsbehandling og kommer fra asylcentre, fra dag et havde den mulighed. Det er på det tidspunkt, vi synes, det er vigtigt, når blot der så også differentieres, så asylansøgere, der ikke har en relevant arbejdsevne eller på grund af traumer m.v. ikke kan mødes med et krav om aktivering og arbejde, ikke skal medvirke til en selvforsørgelse. Vi har jo set nogle uheldige eksempler på, at det her bliver svært at

skelne mellem ret og pligt. Arbejdet kan nemlig ikke altid erstatte behandling, men tidlig behandling forbedrer chancerne for senere at komme på arbejdsmarkedet eller for også at komme det, når man kommer tilbage.

Kl. 16.20

Om madkasseordningen kommer jeg jo til at sige, at vi vedkender os vores ansvar for, at den eksisterer, men vi vil meget gerne være med til at se på, om den sanktionsmulighed har den balance, der oprindeligt var tænkt i den, eller om der er nogle forhold i dag, som mere ligner straf end den balance, der var i det. Det er jo ikke taget ud af den blå luft, det er jo ikke myndighederne, der kommer og siger: Nu skal du få madkasse. Det er jo, fordi de ikke samarbejder. Men lad os kigge på balancen i det.

Vi ønsker fortsat ikke, at afviste asylansøgere får udvidet adgang til illegal indvandring, hvor de efterfølgende kan ernære sig med sort arbejde til skade for alle andre. Derfor vil vi godt se positivt på, hvordan vi kan hjælpe de afviste asylansøgere, der selv positivt samarbejder. Det kan godt ske, at de skal have nogle flere muligheder, end de har i dag, men det skal ikke være sådan, at de kan misbruge det til illegal indvandring.

Vi vil godt gå positivt ind i udvalgsarbejdet, men der er altså også ting i forslaget, som vi ikke kan støtte.

Formanden:

Så er det hr. Søren Krarup som ordfører.

Søren Krarup (DF):

Om dette beslutningsforslag vil vi i al korthed sige, at det udspringer af et godt hjerte og et mindre godt hoved. Vi er ikke i tvivl om, at Kristendemokraterne mener det godt og gerne vil være gode og rare ved asylansøgerne, både de netop ankomne og de afviste, men det må i al åbenhjertighed siges, at Kristendemokraternes forslag udspringer af en grundlæggende begrebsforvirring vedrørende disse to grupper.

I bemærkningerne til forslaget skriver forslagsstillerne, at de finder det uværdigt, at Folketingets flertal har nedsat ydelserne til asylansøgere, der hører til blandt de økonomisk svageste grupper i Danmark. Men forholdet er jo, at netop ankomne eller afviste asylansøgere ikke hører til befolkningsgrupper i Danmark. Det er det, der er hele pointen, det er det, der er kernen i sagen.

Netop ankomne asylansøgere skal naturligvis ikke stilles lige med befolkningsgrupper i Danmark. Det forekommer mig groft umoralsk at foreslå det. Det forekommer mig, at man dermed træder brutalt på de danskere, der livet igennem har betalt skat og bidraget til at opbygge et land, der nu virker som en magnet på folkeslagene. Skal vi på den måde foragte den danske befolkning ved at ligestille enhver nyankommen asylansøger med danske borgere? Naturligvis ikke. Som sagt forekommer det mig umoralsk at tænke på denne måde.

Hvad angår afviste asylansøgere gælder det jo om dem, at de skal rejse ud af Danmark. Ofte vil de ikke. Når man først har været i det slaraffenland, man sukkede efter, vil man ikke gerne forlade det igen, men Danmark skal ikke være slaraffenland for enhver fremmed fra den tredje verden.

Når han eller hun efter bedst mulig granskning af deres sag bliver afvist, så skal han eller hun rejse ud, og til den ende er der heldigvis opstillet forholdsregler, som indbefatter den såkaldte madkasseordning. Det vil sige, at den afviste asylansøger ikke modtager penge, men kun mad. Således vil Danmark tvinge de afviste asylansøgere til at forlade det land, de ikke har adkomst til at opholde sig i. Denne nødvendighed skal ikke ændres af såkaldt gode mennesker, der med hovedet under armen foreslår, at alting skal opløses i ingenting, fordi vi bare skal være gode.

Vi tvivler ikke på Kristendemokraternes gode vilje, men det er udslag af stor forvirring, når man mener, at nyankomne og afviste asylansøgere hører til de økonomisk svageste grupper i Danmark. De hører slet ikke til i Danmark som en del af befolkningen, og de skal naturligvis ikke behandles, som om de var en del af befolkningen.

Vi siger nej til forslaget.

Kl. 16.25

Formanden:

Så er det fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget, og det kommer nok ikke bag på forslagsstillerne. Jeg vil egentlig henvise til de meget grundige betragtninger, som ministeren kom med, men lige komme med nogle yderligere tilføjelser, som udspringer af bemærkningerne.

Min første understregning i bemærkningerne er faktisk præcis den samme, som hr. Søren Krarup netop fremhævede, nemlig at der står, at forslagsstillerne finder det uværdigt, at Folketingets flertal har nedsat ydelserne til asylansøgere, der hører til blandt de økonomisk svageste grupper i Danmark. Det gør de ikke, for de er ikke en økonomisk svagt stillet gruppe i Danmark. De er ikke nogen gruppe i Danmark. De søger om at komme ind og høre til det danske samfund. Hvis de får asyl, hvis de er flygtninge, har de straks en anden status, og hvis de så efterfølgende får permanent opholdstilladelse, indfødsret osv., er de naturligvis en del af Danmarks befolkning.

Det næste er måske sådan en lillebitte ting, men det er en ting, som jeg alligevel synes viser lidt om holdningsforskellene. Der står, at forslagsstillerne mener, at asylansøgere skal tilbydes rimelige og værdige forhold, mens de er i Danmark. Det er ud fra sådan en eller anden betragtning om, at her sidder der altså en flok mennesker, som vi gerne vil gøre noget for. Min holdning er den, at jeg ser sådan på det, at der burde stå *asylansøgere*, for det er jo netop sådan, at det faktum, at de økonomiske vilkår er bedre i asylansøgningsfasen, kan have en virkning på, om folk søger lige præcis til Danmark for at søge asyl. Hvis det kun var *asylansøgerne*, altså dem, der lige nu er asylansøgere, så var det en helt anden sag. Så kunne man jo sige, at det er da meget muligt. Men det er jo også et spørgsmål om, at det ikke skal være et for tillokkende tilbud.

Det omtaler forslagsstillerne også, idet de lidt længere nede siger, at det kan være, at regeringen blot ønsker at forringe de økonomiske vilkår for asylansøgere så meget, at verdens flygtninge rejser uden om Danmark. Jeg håber da ikke, at verdens flygtninge, altså dem, der faktisk er forfulgte og har et virkeligt behov for at blive beskyttet, fordi de nødvendigvis må flygte fra deres hjemland, flygter uden om Danmark på grund af en lille nedsættelse i de økonomiske fordele, de kan få. Jeg går ud fra, at flygtninge, som rejser den halve jord rundt for at komme til Danmark, mestendels kommer her for at søge beskyttelse, og det er der faktisk ikke nogen af os, der på noget tidspunkt har sagt at de ikke måtte eller skulle gøre, eller at vi ville hindre dem i det.

Med hensyn til den sidste del om aktivering i stedet for de tvangsmæssige foranstaltninger ville det tilskynde de afviste asylansøgere til at samarbejde om deres udsendelse, fordi de får

håb om en fremtid, efter at de er sendt ud af Danmark. Det er selvfølgelig rigtigt nok. Jeg ikke ved, om jeg skal bruge ordet desværre, det kan måske misforstås lidt, men de får altså også nogle gange et håb om at bliver her, som ikke er et begrundet håb, og nogle af de mennesker holder krampagtigt fast i det, og hver dag, de er her, tænker de, at så længe dagene går, er der et håb om, at der sker et eller andet, så de får lov at blive her.

Det var sådan nogle kommentarer til det her, og så vil jeg i øvrigt sige, at jeg synes da også, det ville være en god idé, hvis man for nogle grupper i visse situationer kunne finde en fornuftig aktivering, sådan som ministeren også åbnede for.

Formanden:

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Der er mange fornuftige ideer i Kristendemokraternes beslutningsforslag. Jeg vil kort gøre nogle bemærkninger til de enkelte forslag.

Det Radikale Venstre er helt med på, at de kontante ydelser til asylansøgere genoprettes til det niveau, vi kendte før 1. juli 2003. Vi snakker om nogle af de svageste grupper i samfundet, og derfor er der al mulig grund til at prøve at hjælpe dem så godt, vi overhovedet kan.

Kl. 16.30

Med hensyn til forslaget om at afskaffe madkasseordningen stemte Det Radikale Venstre imod den stramning, der skete sidst, nemlig at børn også skulle kunne komme på madkasseordning. Det er vi inderligt imod, men på den anden side er vi ikke parat til bare at afskaffe den. Vi må prøve at finde nogle håndtag, der gør, at afviste asylansøgere, som har en reel mulighed for at vende hjem, også medvirker til det, og jeg vil ikke udelukke, at madkasseordningen virker i den retning. Vi kunne godt trænge til at få en evaluering af den lovgivning, som har muliggjort madkasseordningen, for at se, hvilken indflydelse den har på de afviste asylansøgere lyst til at vende hjem.

At give nogle gode beskæftigelsesmuligheder til asylansøgere, der samarbejder om deres udsendelse, er selvfølgelig en god idé. Vi skal prøve at hjælpe de mennesker, der opholder sig i Danmark, så godt som vi overhovedet kan, så de er parat til at bidrage til udviklingen af deres eget samfund.

Vi har tidligere foreslået, at de afviste irakiske asylansøgere, der er her i landet, skulle have nogle redskaber, som kunne hjælpe med til, at de kunne bidrage til genopbygningen af Irak, når de vendte hjem. Det kunne f.eks. være et ordentligt fundament for udvikling af et demokrati og opbygningen af et retssamfund. I stedet for at de sidder med hænderne i skødet her, ville det være bedre, at de blev bedre uddannet, så de havde en god mulighed for at bidrage til udviklingen i Irak, når de vender hjem.

Angående det sidste forslag tror jeg, det er for optimistisk at sats på, at asylansøgere får ret til at komme i beskæftigelse allerede efter 3 måneder. Vi har tidligere sagt 6 måneder, og EU siger 1 år, men efter vores opfattelse vil det være rimeligt at sige, at sagsbehandlingen af en asylansøgning typisk skal være afsluttet efter 6 måneder. I dag kan det tage mellem 12 og 18 måneder, men hvis vi fik den ned på 6 måneder, ville det være rimeligt at sige, at når de 6 måneder er gået, har man ret til at tage arbejde på det ordinære arbejdsmarked – også fordi, som regeringen ofte siger, at den helt afgørende forudsætning for en vellykket integration er, at man får en plads på arbejdsmarkedet.

Med udgangspunkt i de betragtninger kan vi støtte beslutningsforslaget, i hvert fald størstedelen af det.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne.

Bodil Kornbek (KD):

Vi har valgt fra Kristendemokraternes side at sætte fokus på asylansøgerne, fordi vi mener, det er et vigtigt område og for at have lidt konkret at sætte fokus på.

Det er vigtigt for mig at slå fast, også over for ministeren, som jeg jo har haft en debat med i medierne, at afviste asylansøgere ikke selv skal bestemme, om de vil rejse hjem. Det synes jeg også jeg har slået fast mange gange. De er afviste og skal derfor naturligvis hjem, så at vi sætter fokus på asylansøgere, har altså ikke noget at gøre med, at vi skal være gode mod nogen, eller at vi skal sørge for dem eller noget i den retning. De skal selvfølgelig hjem, det er vi helt enige i.

Jeg anerkender meget de forbedringer, der er sket på asylansøgerområdet. Der er sprogundervisning, undervisning i tekniske fag og praktikforløb, som jeg synes er meget givtigt på mange måder. Det er helt klart et skridt i den rigtige retning, regeringen har taget her, og det er vi glade

for. Men desværre afspejles denne meget konstruktive tilgang til asylansøgerne på nogle områder ikke på hele asylpolitikken, og også derfor har vi sat fokus på området.

Asylpolitikken og måden at behandle asylansøgere på, hvad enten de er afviste, eller deres sag er verserende, handler for os at se også om medmenneskelighed. Kristendemokraterne finder, at de nuværende vilkår for især de såkaldte fase 3-asylansøgere, som udgør halvdelen af asylansøgerne i Danmark, er uværdige, og vi ønsker med forslaget at rette op på nogle helt konkrete områder, som vi ikke finder acceptable.

For det første mener vi, at de kontante ydelser til asylansøgere skal genoprettes til niveauet fra før den 1. juli 2003. Mig bekendt ændrer en asylansøgers daglige udgifter sig ikke, blot fordi han eller hun bliver afvist, og man kan jo også diskutere, hvorvidt der er tale om en straf eller en motivation. Det handler jo ikke om, hvorvidt pengene eksisterer. Det handler om viljen til at give også afviste asylansøgere nogle værdige levevilkår og nogle ordentlige rammer, mens de er her, og jeg taler altså om halvdelen af de asylansøgere, der i dag befinder sig i Danmark.

Kl. 16.35

Det leder mig så over til vores ønske om at fjerne madkasseordningen. Ifølge regeringen er madkasseordningen den bedste måde, hvorpå man får afviste asylansøgere til at samarbejde om hjemsendelse, altså et motivationsmiddel, som ministeren også var inde på. Mit ræsonnement er, at madkasseordningen hverken bliver mere menneskelig eller mere legitim, fordi den pågældende asylansøger måske selv vælger den. Mange af de mennesker, der befinder sig på madkasseordningen, ville have valgt den pågældende situation, madkasseordning eller ej. Erfaringer fra asylcentre viser, at tvangsmæssige foranstaltninger kan have en anden effekt end den, jeg måske regner med fra regeringens side, fordi de stresser asylansøgerne unødigt og dermed måske også gør dem mindre samarbejdsvillige, så der kan være flere tilgange til det spørgsmål.

Vi mener rent faktisk, at afviste asylansøgere, der samarbejder om deres hjemsendelse, vil blive positivt tilskyndet til at rejse hjem via tilbud om aktivering. Ministeren nævnte det irakiske forsøg, men måske skal der også ses på, om de øvrige grupper, som har svært ved at komme hjem meget hurtigt, skal aktiveres. Jeg synes, det ville være positivt, hvis man kunne tage hånd om dem, der trods alt sidder i meget lang tid og

venter på at blive sendt hjem, og som har anerkendt, at de selvfølgelig skal sendes hjem, fordi de har fået afslag på deres asylansøgning.

Vi foreslår også at give asylansøgere mulighed for lønnet beskæftigelse i Danmark. Vi mener nemlig, at jo før asylansøgere får kontakt med arbejdsmarkedet, jo bedre, fordi det kan gavne integrationen. Selv om vedkommende efterfølgende skulle blive afvist og ikke få opholdstilladelse, har det jo været i både asylansøgerens og samfundets interesse, at man har bidraget med sin arbejdskraft, hvis man har en ressource og har noget, man gerne vil yde. Asylansøgere kommer jo ikke bare hertil for at modtage. De er i en venteposition, og de venter også på at få lov til at gøre en indsats, så det kunne også være indfaldsvinklen, når vi skal diskutere disse spørgsmål. Helt grundlæggende handler det for Kristendemokraterne om, at de rammer, vi udstikker for asylansøgerne, bør afspejle det menneskesyn, vi lever efter.

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde meget klart, at Venstre er grundlæggende uenig med os. Det er simpelt hen til at tage og føle på, men jeg har respekt for det synspunkt og for den argumentation, der lægges for dagen. Vi er imidlertid af den overbevisning, at imødekommenhed, men også respekt for andre og det at skabe nogle ordentlige rammer i det lange løb vil få flere afviste asylansøgere til at samarbejde om at rejse hjem, samtidig med at de personer, der sendes hjem, vil have et langt bedre udgangspunkt, end de har på nuværende tidspunkt. Det er jo også et mål, at de ikke skal komme retur og være dårligere stillet, end da de kom hertil, men rent faktisk måske kan tilegne sig nogle nye muligheder for at kunne være med til at genopbygge det land, de nu engang er draget bort fra.

Jeg vil til hver en tid være åben over for at diskutere, hvorvidt det skal være efter 3 måneder, man kan få lov til at arbejde, eller om det skal være efter 6 måneder, eller hvordan og hvorledes. Det er bare vigtigt, at vi tager de diskussioner indimellem og også sætter fokus på en gruppe mennesker, der er i Danmark, og som Kristendemokraterne synes der skal skabes nogle ordentlige rammer for. Det er vigtigt, at deres situation bliver diskuteret indimellem, også her i Folketinget, uanset om de har fået afslag, eller hvilken situation de nu er i.

Vi har altså ønsket at se på nogle ændringer, som vi mener er påkrævede for at få det, vi kalder en værdig asylpolitik. Jeg synes, jeg har haft en rimelig dialog med ministeren i medierne, og

jeg kan lige benytte lejligheden til at sige, at det har været ganske underholdende.

Jeg vil gerne slutte af med et citat. Nu ved jeg ikke, om De Konservatives ordfører er her, men da Erik Ninn-Hansen var justitsminister, sagde han, at de vilkår, vi sætter for asylansøgere, skal være nogle, vi selv ville leve under, hvis vi var i asylansøgenes sted. Det er måske nogle gange et udmærket udgangspunkt: Hvilke vilkår stiller vi op, hvilke rammer fastsætter vi, og vil vi selv leve under de vilkår? Jeg synes, det er fint, at det er en konservativ politiker, der har sagt nogle vise ord af denne karakter.

Så skal jeg lige slutte af med at sige, at Enhedslisten og SF støtter forslaget.

Kl. 16.40

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Inte-

grationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. marts 2004 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.40
